



מי מפתד מקרמר החתול

אחרי שקרמר החתול ישן כל הזמן וגם יצא אל היער, הגיע תורו ללמוד לשחות. הוא לומד לעשות זאת בחן, בהומור, בחריזה נפלאה ובאיורים מקסימים מבית היוצר המשותף של מאיר שלו ויוסי אבולעפיה. ראיון משותף עם היוצרים // יעל חן

שלי ואהבתי אותו מאוד".
ובוזה?
יוסי: "בוזה היה כלב בוקסר אהוב, לא מרייר, שהיה איתנו 13 שנה. הוא היה הכלב של איתמר בני, שהיום בן 26. נאלצנו להרדימו. גם בוזה וגם קרמר מתו ממחלות של זקנה".
מאיר: "יש לי סרט וידיאו שבו רואים איך אני נפרד מקרמר ובוכה. בכיתי מאוד. עד היום אני פותח את הדלת בחמש בבוקר ומקווה שהוא ייכנס פנימה, כי הוא אהב לישון בחוץ ולהגיע לבית עם שחר. הוא היה חתול מאוד חכם. היא לא היה נכנס למטבח כשאכלנו אלא מחכה עד לשקשוק הצלחות, מבין שהסעודה הסתיימה, ורק אז נכנס - זאת כדי לא לעמוד בפוזה המשפילה של חתוננים לאוכל".

של בוזה, כלבו האהוב של יוסי המופיע בספר כמורה לשחייה. קרמר הופיע אצלי במושב בהיותו בן עשרה חודשים, לפני כמה שנים טובות. הוא היה שחור, שמן, הריח כסטייק משובח ונכנס למטבח. שלא כחתולים אחרים, לא התגנב או הלך לאורך הקירות אלא פרץ כמו טיל לחדר. מרוב התרגשות הוא החליק, ביצע שלושה סיבובים סביב עצמו ודפק את הראש בקיר - כמו הכניסה של קרמר לחדרו של ג'רי סיינפלד בסדרה המפורסמת. מכאן נגזר שמו. הוא היה שייך למשפחה של שכנים שלי במושב שהיו לה המון חתולים והם ויתרו עליו למעני. לדעתי הם לא העריכו נכון את תכונותיו המיוחדות. הוא היה החתול הראשון

הספר "קרמר החתול" לומד לשחות" כבר העפיל אל פסגת רבי המכר, ובפגישה עם היוצרים מתגלים החברות בין השנים, הכימיה המקצועית, ההומור והפרגון. הם הוציאו יחד 14 ספרים עד היום, בהם "הכינה נחמה", "הטרקטור בארגז החול", "רוני ונומי והרוד יעקב" ועוד. כולם נמכרו בהצלחה עצומה ועוד היד נטויה. הספר הנוכחי הוא שלישי בסדרת קרמר. קדמו לו "קרמר ישן כל הזמן" ו"קרמר יוצא אל היער". קרמר הוא חתול אמיתי?
מאיר: "בהחלט. הספר נכתב לזכרו ולזכרו





הסופר מאיר שלו



המאייר יוסי אבולעפיה



האם קרמר הוא גיבור שנוח להעביר איתו מסרים לילדים?
מאיר: "המטרה שלי בכתיבה היא לספר סיפור טוב, ושדרך הסיפור תהיה טובה אף היא. קרמר הוא קולב נפלא לתלות עליו סיפור. דווקא בספר הראשון, 'קרמר ישן כל הזמן', ילדים מאוד מזדהים עם החתול כי הוא מסתבך עם בריונים ולומד מיומנויות חברתיות. כאן הרי ברור שאין חתול ששוחה, להוציא טיגריס. הטיגריס הוא החתול היחיד שנכנס למים. ולנושא המסרים - באמת שאין לי כוונות חינוכיות."

אפרופו כוונות חינוכיות, מזכיר שלו אירוע המצחיק את השניים עד היום:

"כתבתי ספר לילדים שיוסי אייר שנקרא 'אריה בלילה' - ספר מפקיד שילדים מתים עליו כי הוא מפקיד. הספר עלה לדין בוועדת החינוך של הכנסת שמצאה בו מניעים נסתרים, והוא בכלל נולד ממשפט שבני מיכאל אמר לי כשהיה בן 3, והמשפט חיכה לי במוח 20 שנה. טיילתי אותו ביער ירושלים, והוא אמר לי 'בוא נשוק שאני ילד קטן ואתה אריה שמפקיד אותי אבל אתה זקן בלי שיניים'. וכך נכתב הספר שלא הייתה בו שום רמיזה אנטי חינוכית."

מה סוד החיבור ביניכם?
מאיר: "אנחנו משעשעים זה את זה, וקיים בינינו גם יסוד של חמלה הדדית."

האם יהיה עוד ספר על קרמר?
מאיר: "לא מאמין. אני זקוק לנוכחות שלו כדי לכתוב, והאמת היא שבכל בוקר אני מחסיר פעימה כשאני פותח את הדלת, שמא הוא בכל זאת יופיע."

העבודה של מאיר ושלי".
מאיר: "הגדולה של יוסי היא האקפרסיביות שהוא מעניק לדמויות שהוא מצייר. האישיות של שני הגיבורים, החתול והכלב, עוברת לקורא גם בציורים ולא רק בטקסט. היכולת של יוסי להעניק תכונות ליצורים שהוא מאייר היא מדהימה. למשל, יש שם איור של כלב מלצר שתופס את קרמר מתגנב למסעדה. הבעת הפני ם שלו אומרת הכל: הפתעה, תיעוב, חוסר אמונה במתרחש. או בכפולה של 'קרמר החתול לומד לשחות', שבה הוא אייר המון חיות על שפת הים, בהן כלב ארס שמתחיל עם כבשה. ממש מבינים מיד שהוא הכלב ארס. לשמחתי הוא מצליח להרחיב את הטקסטים שלי באמצעות הציורים ולגרום לכך שהאיורים ישרתו את העלילה".

יוסי: "בספר הזה כלב מלמד חתול לשחות. לשמחתי יכולתי להשתולל, להתפרע לגמרי, לצייר כל מיני חיות בשפת הים בכל מיני פוזות".
מאיר: "יוסי לא מצייר לעולם ילדים קטנים".

יוסי: "נכון, כי הם יוצאים נורא דומים זה לזה ומאוד מתוקים, ואין לי כבר כוח לזה. אני חזק בחיות, ולי חשוב שהציור יעניק פרשנות ויזואלית ולא יסטה מהסיפור. אין לי אמביציה להמציא משהו חדש באיור. עם זאת, מכיוון ששנים שימשתי ראש המחלקה לאנימציה בבצלאל".

מאיר: "תכתבי שהוא פרופסור".
יוסי: "אז חלק מהציורים נראים באמת כלקוחים מסרט אנימציה. למשל עמוד שלם שבו סצנות של קרמר מעל, באמצע ומתחת למקפצה. במבט זריז זה נראה כסרט".

שלו ואבולעפיה חברים משנת 1974 ונפגשו באולפני הטלוויזיה ברוממה ירושלים. מאיר הנחה פינה קבועה בתוכניתו של ירון לונדון "עלי כותרת", ויוסי בילה את זמנו במחלקה האמנותית. באחד הימים נזקק שלו לאיור, ניגש ליוסי והשאר היסטוריה. "פנית בהמשך ליוסי בבקשה לאייר את הספר 'גומות החן של זוהר', ומאז אנחנו מרבים לשתף פעולה".
מתי אתה מחליט שהגיע הזמן לכתוב עוד ספר לילדים, אני שואלת את שלו. "כשאני באמצע רומן ונתקע", הוא עונה, "אז אני כותב לילדים כדי להירגע. או כשאני נמצא בסוף כתיבה של רומן. בדרך כלל לוקח לי לכתוב ספר לילדים בין חודשיים לשנה, אבל אין חוקים. למשל, את 'אבא עושה בושות', שהוא ספר כמעט דוקומנטרי, כתבתי במשך חודש, ושנה שלמה חיפשתי רעיון לסיום הספר. אני גם אוהב שספר נח ואוהב לחזור אליו. את 'קרמר החתול לומד לשחות' כתבתי במשך שלושה חודשים".

איך מתנהלת העבודה המשותפת?
האם החיבור ביניכם הוא תולדה של חברות עמוקה או שמדובר בחיבור מקצועי יוצא דופן?

יוסי: "גם וגם. הסיפור הוא הסיפור של מאיר, אבל אני מוזמן להעיר הערות שלא פעם מתקבלות, ומאיר מצדו מוזמן להגיב על האיורים, לשנות, להוסיף. מאיר מספר לי תמיד על רעיון מתגבש, ואני מלווה את הספר בעת הכתיבה. מאיר שולח אליי את החומר הכתוב, אנחנו נפגשים, אני מראה לו סקיצות, והכל נעשה ביחד. מענין לציין שאיירתי ספרי ילדים בארצות הברית. שם השיטה שונה. אין קשר במהלך יצירת הספר בין הכותב למאייר. רק אחרי שהאיורים מוכנים, מתקיימת פגישה עם הסופר, ואם יש מזל הוא אוהב את מה שהכנתי. מובן שאני מעדיף את צורת



**מאיר שלו:
"הגדולה של יוסי היא האקפרסיביות של החתול והכלב, עוברת לקורא גם בציורים ולא רק בטקסט"**